

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų*(COM(2012) 643 final – 2012/0305 (COD))**(2013/C 271/26)*Pranešėjas **Mário SOARES**

Taryba, 2012 m. lapkričio 21 d., ir Europos Parlamentas, 2012 m. lapkričio 19 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 192 straipsnio 1 dalimi, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų

COM(2012) 643 final – 2012/0305 (COD).

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2013 m. balandžio 26 d. priėmė savo nuomonę.

490-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2013 m. gegužės 22–23 d. (2013 m. gegužės 23 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 90 narių balsavus už, 2 – prieš ir 1 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK labai pritaria Komisijos pastangoms griežtinti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas (FŠESD) reguliuojančius teisės aktus.

1.2 EESRK pabrėžia, kad svarbu greičiau sudaryti pasaulinį susitarimą, kuris padėtų kontroliuoti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, kad visoms išsivysčiusios ekonomikos pasaulio valstybėms būtų taikomos vienodos taisyklės.

1.3 Šiuo metu mūsų išgyvenamos ekonominės ir socialinės krizės sąlygomis svarbiausia turėtų būti išsaugoti darbo vietas. Perėjimas prie klimatu ir aplinkai palankios ekonomikos turi būti grindžiamas rimtu socialiniu dialogu, kad būtų galima bendromis jėgomis ir demokratiškai valdyti būsimas permainas. Socialinis dialogas, derybos ir dalyvavimas yra pagrindinės vertybės ir priemonės, stiprinančios ir padedančios suderinti socialinės sanglaudos skatinimą, kokybiškas darbo vietas, naujų darbo vietų kūrimą, inovacijas ir Europos šalių ekonomikos konkurencingumo stiprinimą.

1.4 EESRK ragina mažinti finansinę ir administracinę našta, susijusią su įvairių šio reglamento nuostatų įgyvendinimu, ypač tenkančią mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

1.5 EESRK ragina daugiau dėmesio skirti per gyvavimo ciklą suvartojamai energijai ir į ekonominės naudos analizę įtraukti galimus su siūlomomis alternatyviomis technologijomis susijusius nepatogumus.

1.6 Komisija ir valstybės narės turėtų sustiprinti paramą moksliniams tyrimams ir inovacijoms pramonės srityje, visų

pirma kuriant alternatyvias, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų neišmetančias technologijas.

1.7 Valstybės narės ir įmonės turėtų dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti socialiai teisingą perėjimą įgyvendinant politiką, skirtą sumažinti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų gamybą ir naudojimą.

1.8 Gali prireikti kurti atitinkamas mokymo programas, reikalingas rengti darbuotojus dirbti su alternatyviomis, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų neišmetančiomis technologijomis, tačiau reikia atsižvelgti į ypatingą MVI padėtį. Reikėtų mažinti joms tenkančią finansinę ir administracinę mokymo ir sertifikavimo našta.

1.9 Reikėtų imtis veiksmų ankstyvuoju etapu, prieš pradėdant naudoti FŠESD, ir tokiu būdu išvengti nuotėkio sugriežtinant reikalavimus dėl tokių medžiagų turinčios įrangos kūrimo.

1.10 Valstybės narės turėtų sukurti rūšiavimu grindžiamas fluorintų medžiagų turinčių prietaisų surinkimo pasibaigus jų gyvavimo laikui sistemas, kaip numatyta Direktyvoje 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų.

1.11 Šios mokymo programos turėtų būti skirtos visoms įmonėms, vykdančioms veiklą, susijusią su įrangos, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, gamyba, platinimu ir montavimu. Mokymo programos savo ruožtu turėtų būti išplėtos įtraukiant alternatyvias technologijas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos technologinio perėjimo procesui.

1.12 EESRK laikosi nuomonės, kad būtų naudinga daryti skirtumą tarp technologijų, kad būtų galima, bent jau tada, kai tai įmanoma techniškai ir realu ekonomiškai, jas verčiau „laipsniškai šalinti“, negu „laipsniškai mažinti“.

1.13 Europos gamintojams nustatyti apribojimai turėtų būti taikomi ir į Europos Sąjungą įvežamiems gaminiams.

1.14 Europos Komisija iš esmės bus atsakinga už kvotų sistemos įgyvendinimą ir turės kontroliuoti įgyvendinimo sąnaudas, kartu stengdamasi išsaugoti sistemos aplinkosauginį naudingumą.

1.15 Komisijai turės būti suteikti įgaliojimai dėl šio reglamento kontrolės, tikrinimo ir derinimo procedūrų.

1.16 EESRK pritaria sprendimui pasirinkti aplinkos apsaugą teisiniu pagrindu, tačiau pabrėžia būtinumą užtikrinti, kad reglamento įgyvendinimas neturėtų neigiamo poveikio vidaus rinkos vientisumui.

2. Įžanga

2.1 2004 m. EESRK pateikė nuomonę ⁽¹⁾ dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (dabartinis Reglamentas Nr. 842/2006). Nuomonėje pabrėžė, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų (FŠESD) koncentracija išaugo dėl žmogaus veiklos ir kad jeigu ši tendencija nesikeis, nuo jos priklausomo žemės atšilimo nebus galima sumažinti ar sustabdyti, ji galiausiai nulems nuolatinę klimato kaitą, kuri gali būti pavojinga. Nors 2004 m. nuomonėje remiamas Komisijos tikslas ir bendras požiūris, joje atkreipiamas dėmesys į keletą reglamento projekte iškeltų klausimų. Kai kurie kritiški vertinimai, regis, aktualūs ir dabar, todėl prie jų grįžtama ir šioje nuomonėje.

2.2 Fluorintos dujos yra stiprios dėl žmogaus veiklos atsirandančios šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Šiuo metu jos įtrauktos į du tarptautinius susitarimus atsižvelgiant į tai, ar jos turi stratosferos ozono sluoksnį ardančių savybių. Monrealio protokole (1987 m.), kuris buvo parengtas po Vienos konvencijos, numatytos šių medžiagų gamybos ir naudojimo kontrolės priemonės siekiant pagrindinio tikslo – visiško jų panaikinimo. Protokolas buvo nuolat pildomas į jį įtraukiant vis naujas dujas ir naujas naudojimo galimybes. Fluorintos dujos, nedarančios poveikio ozono sluoksniui, yra įtrauktos ir į Kioto protokolą, siekiant sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, koks ir yra šios sutarties tikslas. Klimato ir švaraus oro koalicija, kuri nuo 2012 m. stengiasi spręsti trumpaamžių atmosferos teršalų problemą, į savo darbotvarkę įtraukė ir hidrofluorangliavandenilius (HFC).

2.3 Europos Sąjunga, kartu su kitais veiklos vykdytojais, yra kovotojų su fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų reiškiniumi priešakyje. 2009 m., 2010 m., 2011 m. ir 2012 m. keletas Monrealio protokolo signatarų, įskaitant JAV, pateikė pasiūlymų, kaip pasaulio mastu sumažinti hidrofluorangliavandenilių (HFC) gamybą ir vartojimą; šioms iniciatyvoms pritarė 108 šalys.

2.4 Kol kas derybų pažanga maža, nes Kinija, Indija, Brazilija, Persijos įlankos ir kitos šalys atsisako svarstyti šį klausimą pagal Monrealio protokolą, teigdamos, kad Kioto protokole numatytos fluorintos dujos nedaro jokio poveikio stratosferos ozono sluoksniui.

2.5 2009 m. Europos Sąjunga užsibrėžė tikslus iki 2020 m. ir 2050 m. sumažinti savo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Iki 2020 m. ES turėtų 20 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m. ir 30 proc., jeigu bus pasirašytas visuotinis susitarimas, numatantis panašius didžiausių pasaulio valstybių tikslus.

2.6 Tam, kad galėtų pasiekti šiuos tikslus, ES pasirūpino novatoriškomis priemonėmis, kurių svarbiausios yra šios: apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (Direktyva 2009/29/EB), Atsinaujančių energijos išteklių direktyva (Direktyva 2009/28/EB), Energijos vartojimo efektyvumo direktyva (Direktyva 2012/27/ES) ir Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo tarp valstybių narių (Sprendimas Nr. 406/2009/CE). Dėl 2050 m. tikslų ES pripažino, kad išsivysčiusios šalys turės 80–95 proc. palyginti su 1990 m. sumažinti savo išmetamą kiekį, kad galėtų įgyvendinti savo tikslą apriboti klimato atšilimą iki 2 °C.

2.7 Europos Komisijos Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plane teigiama, kad pagal ekonomiškai veiksmingiausius scenarijus išmetamų dujų kiekį palyginti su 1990 m. reikėtų sumažinti 25 proc. 2020 m., 40 proc. 2030 m. ir 60 proc. nuo dabar iki 2040 m.

2.8 Turint omenyje fluorinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų visuotinio atšilimo potencialą, jos yra neatsiejamos nuo Europos kovos su klimato kaita sistemos. Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų klausimus Europos mastu reguliuoja du pagrindiniai teisės aktai:

— Reglamentas (EB) Nr. 842/2006, kuriame daugiausia dėmesio skiriama nuotėkio prevencijai naudojimo metu ir baigus naudoti stacionarią įrangą, taip pat ribotam skaičiui draudimų naudoti FŠESD siaurai apibrėžtose specializuotose srityse,

⁽¹⁾ OL C 108, 2004 4 30.

— Direktyva 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų.

2.9 Nors tvirtesnis ES užmojis kovoti su klimato kaita ir pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos yra sveikintinas, tačiau jam įgyvendinti reikalinga patikima socialinė programa ir būtinos lėšos padėti sektoriams ir regionams, kuriuos neigiamai paveiktų užimtumo problemos, jei kitos didelės šalys nepadarytų pažangos. Dėl tarptautinės ekonomikos ir energetikos padėties konkurencingumo klausimas tapo itin aktualus, visų pirma intensyviai energiją eksportuojantiems sektoriams. Europos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo pastangos turi būti labiau derinamos su reindustrializacijos strategija, visų pirma grindžiama efektyviu išteklių, įskaitant energiją, naudojimu ir tvariomis bei inovatyviomis technologijomis.

3. Komisijos pasiūlymo santrauka ir pagrindiniai argumentai

3.1 Komisijos pateiktu pasiūlymu siekiama:

3.1.1 pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 842/2006 dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir taip užtikrinti, kad skatinant nenaudoti FŠESD, kurios daro didelį poveikį klimatui, ir vietoj to skatinant naudoti energiniu požiūriu efektyvias ir saugias alternatyvas, taip pat toliau gerinant produktų ir įrangos, kuriuose yra FŠESD, surinkimą ir apdorojimą pasibaigus jų gyvavimo laikui, būtų ekonominiu požiūriu efektyviau prisidedama prie ES klimato tikslų siekimo;

3.1.2 gerinant alternatyvių technologijų ir dujų, kurios mažiau veikia klimatą, patekimo į rinką galimybes, stiprinti tvarų augimą, skatinti inovacijas ir kurti ekologiškas technologijas;

3.1.3 kad ES vadovautųsi naujausiais tarptautinio lygmens mokslinių tyrimų rezultatais, kaip nurodyta ketvirtojoje Tarptautinės klimato kaitos komisijos ataskaitoje, t. y., dėl į šį reglamentą įtraukiamų medžiagų ir dėl jų visuotinio atšilimo potencialo (VAP) apskaičiavimo;

3.1.4 padėti pasiekti tarptautinį susitarimą dėl hidrofluorangliavandenilių (HFC) – svarbiausios FŠESD grupės – kiekio mažinimo pagal Monrealio protokolą;

3.1.5 siekiant sumažinti administracinę naštą pagal Komisijos įsipareigojimą tobulinti reglamentavimą, aiškiau ir paprasčiau išdėstyti Reglamentą (EB) Nr. 842/2006.

4. Bendrosios pastabos

4.1 EESRK tvirtai pritaria Komisijos pastangoms griežtinti FŠESD reguliuojančius teisės aktus turint omeny didelį šių dujų poveikį klimato atšilimui. Todėl svarbiausia, kad būtų dedama papildomų pastangų siekiant sumažinti šių dujų gamybą ir naudojimą ES.

4.2 Galiojantys teisės aktai iš esmės yra kokybiški, bet juos įgyvendinant iškilo keletas sunkumų, kurių daugumą EESRK nurodė savo 2004 m. nuomonėje. EESRK ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų užtikrinant jų sprendimų įgyvendinimą.

4.3 EESRK, nors ir pritaria ES iniciatyvoms, pabrėžia, kad svarbu greičiau sudaryti pasaulinį susitarimą, kuris padėtų kontroliuoti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, kad visoms išsivysčiusioms pasaulio valstybėms būtų taikomos vienodos taisyklės.

4.4 Kadangi yra techniškai įmanomų ir ekonomiškai perspektyvių alternatyvių technologijų, teisės aktai griežtinami atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos santykį, kad bendras makroekonominis poveikis būtų kuo mažesnis, išskyrus tam tikrus konkrečius sektorius. Vis dėlto, teisės aktų įgyvendinimo sąnaudas būtų galima kompensuoti didinant energijos vartojimo efektyvumą ir novatoriškoms įmonėms užėmus strateginę vietą rinkoje. Net jeigu siūlomų priemonių kainos ir veiksmingumo santykis buvo atidžiai išanalizuotas, EESRK pabrėžia, kad būtina kiek įmanoma riboti su reglamento projekto nuostatų įgyvendinimu susijusių finansinę naštą. Be to, EESRK ragina daugiau dėmesio skirti per gyvavimo ciklą suvartojamai energijai ir į sąnaudų ir naudos analizę įtraukti galimus su siūlomomis alternatyviomis technologijomis susijusius trūkumus (degumą, sprogstamąsias savybes, toksiškumą ir pavojus dėl sandarumo problemų). Be to, tam tikruose sektoriuose, pavyzdžiui, geležinkelio transporto, reikalaujamas saugumo lygis gali trukdyti naudoti alternatyvias medžiagas, net jei jos ir buvo sėkmingai sukurtos. Todėl šiems sektoriams reikia aktyviai ieškoti alternatyvių sprendimų, kuriuos būtų įmanoma taikyti ekologiniu ir ekonominiu požiūriu.

4.5 EESRK taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares labiau remti mokslinius tyrimus ir naujoves pramonės srityje, visų pirma kuriant alternatyvias, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų neišmetančias technologijas. Europos ekonomikai išgyvenant krizę, parama inovacijoms yra lemiamas reindustrializacijos strategijos veiksnys. Vis dėlto taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad neaišku, ar galima už priimtina kainą sukurti medžiagas ar technologijas, galinčias atlikti pagrindines išsivysčiusiai visuomenei reikalingas funkcijas, pavyzdžiui, šaldymo.

4.6 Reikėtų pasidžiaugti, kad pasiūlyme yra mokymui ir sertifikavimui skirtas straipsnis, kuris turėtų padidinti teisės aktų veiksmingumą ir paskatinti didesnę sąveiką su darbuotojų sveikatą ir saugą reguliuojančiais ES teisės aktais, visų pirma sprendžiant su alternatyvių technologijų naudojimu susijusios rizikos klausimus. Vis dėlto EESRK konstatuoja, kad nepakankamas darbuotojų mokymas dažnai yra didelė teisės aktų įgyvendinimo kliūtis. Valstybės narės ir įmonės turėtų dėti daugiau pastangų ir kurti mokymo programas, reikalingas rengti darbuotojus dirbti su alternatyviomis, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų neišmetančiomis technologijomis. Reikėtų atsižvelgti į ypatingą MVĮ padėtį ir mažinti finansinę ir administracinę mokymo ir sertifikavimo našta.

4.7 EESRK pabrėžia, kad būtina remtis kai kuriose valstybėse narėse įgyvendintais geros praktikos pavyzdžiais sprendžiant fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų klausimą.

5. Konkrečios pastabos

5.1 Kadangi surinkimo priemonių kaina (pvz., patikrinimų dėl nuotėkio, nuotėkio aptikimo, duomenų registravimo ir kt.) yra labai didelė galutiniams vartotojams, kurie dažnai yra MVĮ, EESRK nerimauja dėl finansinės naštos, kuri susidarys dėl reglamento dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įgyvendinimo šiam nuo ekonomikos krizės jau ir taip nukentėjusiam sektoriui. EESRK pabrėžia, kad būtina imtis veiksmų ankstyvuojant etapui, prieš pradėdant naudoti FŠESD, ir todėl ragina imtis nuotėkio prevencijos sugriežtinant reikalavimus dėl fluorintų dujų turinčios įrangos kūrimo.

5.2 7 straipsnio 4 dalyje numatyti surinkimo įpareigojimai skirti tam tikram buitiniam naudojimui (oro kondicionavimui, šilumos siurbliams). Būtų pageidautina, kad valstybės narės sukurtų fluorintų medžiagų turinčių prietaisų surinkimo pasibaigus jų gyvavimo laikui rūšiavimo sistemas, kaip numatyta Direktyvoje 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų.

5.3 Mokymas ir sertifikavimas (8 straipsnis)

5.3.1 Įpareigojimas sudaryti mokymo programas yra taikomas tik toms įmonėms, kurios kitiems subjektams vykdo 8 straipsnio 1 dalyje numatytą veiklą. EESRK laikosi nuomonės, kad šios mokymo programos turėtų būti skirtos visoms įmonėms, vykdančioms veiklą, susijusią su įrangos, kuriuose yra FŠESD, gamyba, platinimu ir montavimu. EESRK pabrėžia, kad būtina mokymo programas išplėsti įtraukiant alternatyvias technologijas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos technologinio perėjimo procesui.

5.3.2 Kadangi mokymo programose daugiausia dėmesio skiriama darbuotojų sveikatai ir saugai poveikį darančioms medžiagoms, sudarant šias programas valstybės narės turėtų pakviesti dalyvauti ir socialinius partnerius. Socialinių partnerių dalyvavimas rengiant šias programas padėtų sustiprinti pasiūlymą dėl ES teisės aktų bendrųjų principų darbuotojų sveikatos ir saugos srityje.

5.3.3 Kadangi nėra aišku, kada bus priimtas šis pasiūlymas dėl reglamento, būtų naudinga, kad valstybėms narėms nurodytas galutinis terminas informuoti Komisiją apie savo mokymo ir sertifikavimo programas būtų pakeistas laikotarpiu, susijusiu su reglamento įsigaliojimo data.

5.4 Pateikimas į rinką ir naudojimo kontrolė

5.4.1 Nepaisant 9, 11 ir 12 straipsniuose numatytų konkrečių apribojimų, pasiūlyme dėl reglamento pirmenybė labiau teikiama „laipsniškam mažinimui“ (angl. *phasing down*) iki 2030 m., negu „laipsniškam šalinimui“ (angl. *phasing out*). Iš tiesų 13 straipsnyje numatyta mažinti hidrofluorangliavandenilių tiekiamą rinkai laipsniškai nustojant taikyti kvotų sistemą, neskiriančią įvairių technologijų, apie kurias kalbama pasiūlyme dėl reglamento.

5.4.2 EESRK laikosi nuomonės, kad būtų naudinga daryti skirtumą tarp šių technologijų, kad būtų galima, bent jau tada, kai tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai realu, jas verčiau „laipsniškai šalinti“, negu „laipsniškai mažinti“. Būtų naudinga nustatyti ilgalaikį uždraudimo tikslą, kuris būtų suderinamas su ES tikslais iki 2050 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir su alternatyvių technologijų kūrimu. Kai kuriuose sektoriuose ar pasektoriuose, pavyzdžiui, komercinių šaldymo įrenginių arba didžiųjų pramoninių šaldymo sistemų, būtų galima numatyti naujus įrenginius, kuriuose yra hidrofluorangliavandenilių (HFC), uždrausti pateikti į rinką nuo 2025 m. Panašiai reikėtų uždrausti ir fluorintų dujų turinčią neperdirbamą tarą (purškalo ar aerozolių), galbūt padarius išimtį kai kuriems būtino naudojimo gaminiams (pvz., medicinos srityje), kuriems iki šiol dar nerasta jokių patikimų alternatyvų.

5.4.3 Be akivaizdžios naudos aplinkai visiškai pakeitus ypač galingas ŠESD išskiriančias technologijas, nepaisant reikalingų finansinių išteklių, sistemingesnės pastangos alternatyvių technologijų srityje paskatintų inovacijas ir leistų novatoriškoms įmonėms įgyti konkurencinių privalumų tose rinkose, kurios atsirastų išsigaliojus rengiamiems reglamentams.

5.5 Ženklinimas suteikia darbuotojams, turintiems dirbti su reglamento projekte numatytais įrenginiais, ir galutiniams vartotojams pagrindinę informaciją apie pavojus, susijusius su jų naudojamomis technologijomis. Darbuotojams techniniai duomenys turi būti pateikiami išsamiai, aiškiai ir tiksliai, nurodant visą informaciją, reikalingą darbui su įrenginiais, jų priežiūrai ar išmontavimui, kad pavojus aplinkai būtų kiek įmanoma mažesnis.

5.6 Siekiant maksimizuoti nurodytos informacijos poveikį ir atsižvelgiant į tai, kad ši sritis techniškai yra labai sudėtinga, plačiai visuomenei perduodama informacija turėtų būti pateikiama paprastai ir suprantamai. Todėl reikėtų siekti didesnės sinergijos su galiojančia sistema (pagal Ekologinio projektavimo direktyvą 2005/32/EB), kad ten, kur techniškai įmanoma, pirmenybė būtų teikiama Europos lygiu suderintai aplinkosauginio ženklinimo sistemai.

5.7 Europos gamintojams nustatyti apribojimai turėtų būti taikomi ir į Europos Sąjungą įvežamiems gaminiais. Nors draudimas iš anksto pripildyti įrenginius gali padėti rentabiliai ir veiksmingai aplinkos požiūriu reguliuoti fluorintų dujų importą, jis taip pat gali paskatinti tam tikros gamybos veiklos iškėlimą už ES ribų. Vis dėlto EESRK svarsto, ar pildymas pramoninėse vietovėse nesuteikia geresnių patikimumo garantijų, kadangi įranga papildoma naudojant specialiai pritaikytą techniką ir tai atlieka specialiai šiam darbui paruošti darbuotojai. Todėl EESRK rekomenduoja, kad reglamente būtų aiškiai numatyta, jog visiškai išankstinio įrangos užpildymo uždraudimas netaikomas eksportui. Taip pat EESRK ragina sukurti nuo išankstinio užpildymo uždraudimo leidžiančių nukryptį nuostatų sistemą, kuri būtų taikoma tokiai įrangai, dėl kurios yra įrodyta, jog išankstinis užpildymas yra pateisinamas dėl patikimumo, saugumo ir aplinkosauginių priežasčių.

5.8 Kvotų turi laikytis visi fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų gamintojai ir importuotojai. Šių įpareigojimų nepivalo laikytis nei vartotojai, nei įrangos operatoriai. Siekiant palengvinti administracinę našą, taikoma vienos metrinės fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų tonos arba 1 000 CO₂ ekvivalento tonų riba. Eksportuojamas kiekis neskaiciuojamas pagal pateikimo į rinką kvotas. Kvotos bus skirstomos

atsižvelgiant į anksčiau išmestų dujų kiekį. Aukciono alternatyva buvo atmesta, kadangi rinkoje veikia pernelyg mažas skaičius veiklos vykdytojų (nepakankamas skaičius veiksmingai veikiančiai rinkai sukurti) ir ši procedūra būtų padidinusi administracines išlaidas. 5 proc. kvotų bus palikta „naujiems rinkos dalyviams“. Kvotos bus skirstomos atsižvelgiant į duomenis, pateiktus už 2008–2011 m. laikotarpį. Svarbiausia, kad visi registravimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimai būtų valdomi, kad įmonėms, visų pirma MVĮ, netektų pernelyg didelė administracinė našta. Apskritai reikėtų išskirti kvotų sistemos sąnaudų ir naudos klausimą.

5.9 EESRK ragina Europos Komisiją reguliariai skelbti ataskaitas, rengiamas remiantis pagal reglamento projekto 17 ir 18 straipsnius gaunamais duomenimis. Tačiau reikėtų užtikrinti šiose ataskaitose pateikiamų įmonių duomenų, susijusių su pramonės procesais, kuriuos saugo intelektinės nuosavybės teisė, konfidencialumą. Komisija taip pat turėtų stengtis sumažinti tiek įmonių, tiek valstybių narių administracinę našą, susijusią su duomenų rinkimu.

5.10 Pagal 21 straipsnį įsteigiamas komitetas, kuris padės Komisijai vykdyti savo galias priimti deleguotuosius aktus. Šį komitetą turėtų sudaryti visų suinteresuotųjų subjektų ir socialinių partnerių atstovai.

5.11 EESRK apgailestauja, kad 22 straipsnyje nenumatyta įgaliojimų Komisijai dėl kontrolės, tikrinimo ir derinimo procedūrų. Nors įgyvendinimo priemonės – valstybių narių prerogatyva, būtų buvę naudinga leisti Komisijai šioje srityje nustatyti minimalius reikalavimus, kaip tai numatyta 8 ir 18 straipsniuose.

5.12 EESRK pritaria Komisijos sprendimui pagrįsti reglamentą dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 192 straipsnio 1 dalimi, žinant, kad svarbiausias reglamento tikslas yra aukštas apsaugos lygis, o jo siekti reikia kovojant su klimato atšilimu. Tačiau EESRK pabrėžia būtinumą užtikrinti, kad šio reglamento įgyvendinimas neturėtų neigiamo poveikio vidaus rinkos vientisumui.

2013 m. gegužės 23 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*

Henri MALOSSE